

Vállalkozások demográfiája, 2007 (Értesítés javításról)

A tartalomból

- 1 Bevezetés
- 1 A működő vállalkozások száma
- 3 Új vállalkozások
- 3 Új vállalkozások túlélése
- 4 Megszűnt vállalkozások

Bevezetés

A vállalkozások demográfiája felmérés az Eurostat harmonizált adatgyűjtése; összehasonlítható adatokat biztosít az Európai Unió és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagállamainak vállalkozásairól.

A harmonizált adatgyűjtés megvalósításához az Eurostat egységes, valamennyi részt vevő ország által alkalmazott módszertant dolgozott ki. Az egységes módszertan alapján készített vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a működő vállalkozásokról, az új és megszűnt vállalkozásokról, valamint az új vállalkozások túléléséről szolgált összehasonlítható adatokat.

A vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a piacorientált gazdasági szervezetek adataival foglalkozik. A KSH a társas vállalkozásokat, illetve a vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozásokat vonta be a megfigyelési körbe. A felmérés nem terjed ki az adószámmal rendelkező magánszemélyekre, a költségvetési és a nonprofit szervezetekre.

A vállalkozások demográfiájának elsődleges adatforrása a KSH által létrehozott és üzemeltetett gazdasági szervezetek regisztere, melynek adatai kiegészülnek a statisztikai adatgyűjtésekből és az adminisztratív forrásokból származó adatokkal. A tagállamok nagy részéhez hasonlóan Magyarországon is csak az adózási adatokból szerezhető be az összes vállalkozásra egyedi adat, a KSH gazdaságstatisztikai adatgyűjtéseiből elsősorban a nagyobb szervezetek esetében állnak rendelkezésre információk.

A valódi alakulások és megszűnések meghatározásánál a KSH felhasználta a közhiteles cégnyilvántartás jogelődökre és jogutódokra vonatkozó adatait is. Számos esetben tételes ellenőrzést is végrehajtottunk, hogy feltárjuk a be nem jelentett jogelőd-jogutód kapcsolatokat, valamint ellenőriztük a kiugró létszám- és árbevétel-változásokat.

A vállalkozásdemográfia adatai statisztikai vagy adóforrásokból utólag beszerzett tényleges tárgyévi adatok, ezért előállításuk és feldolgozásuk rendkívül időigényes.

A működő vállalkozások száma

A működő vállalkozások száma 2007-ben 688 ezer volt – 352 ezer társas és 336 ezer vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozás. Számuk 2006-ról 2007-re 10 ezerrel, 1,4%-kal csökkent, a 2000. évi szintet 63 ezerrel, 10,1%-kal haladta meg. A vállalkozások száma 2000 és 2004 között emelkedett, 2005 óta évről évre kismértékben csökkent.

A működő vállalkozások számának alakulása

1. tábla

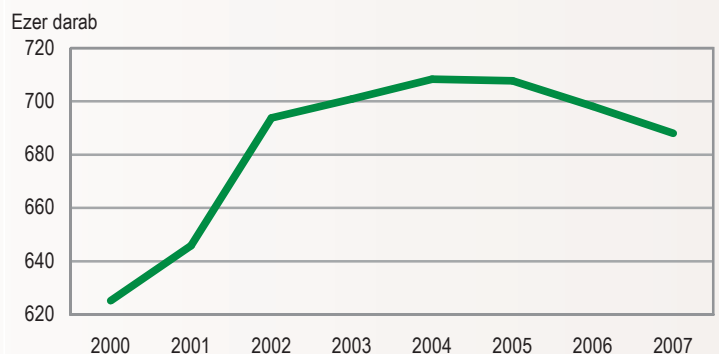
(előző év=100,0%)

Gazdálkodási forma	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Társas vállalkozás	107,7	107,6	106,2	104,8	104,6	100,9	103,5	101,6
Korlátolt felelősségű társaság	105,1	106,8	108,1	108,5	108,7	105,2	106,1	106,1
Részvénytársaság	102,3	102,7	100,8	99,8	99,2	99,2	102,0	102,3
Betéti társaság	111,5	109,1	105,5	102,2	101,5	96,9	101,0	97,0
Egyéni vállalkozás	107,7	100,2	108,4	98,1	98,2	99,1	94,3	95,6
Vállalkozás összesen	107,7	103,3	107,4	101,0	101,1	99,9	98,6	98,6

Annak ellenére, hogy a működő vállalkozások számában 2005-től visszaesés tapasztalható, a **társas vállalkozások** száma 2007-ben az előző évhez mérten 1,6%-kal, 5 és fél ezerrel nőtt, és 87 ezerrel, 32,7%-kal haladta meg a 2000. évi szintet. Míg a társas vállalkozások száma 2000 óta évről évre nő, addig az egyéni vállalkozásoké 2000 és 2002 között emelkedett, azután csökkent.

1. ábra

A működő vállalkozások számának alakulása, 2000-2007

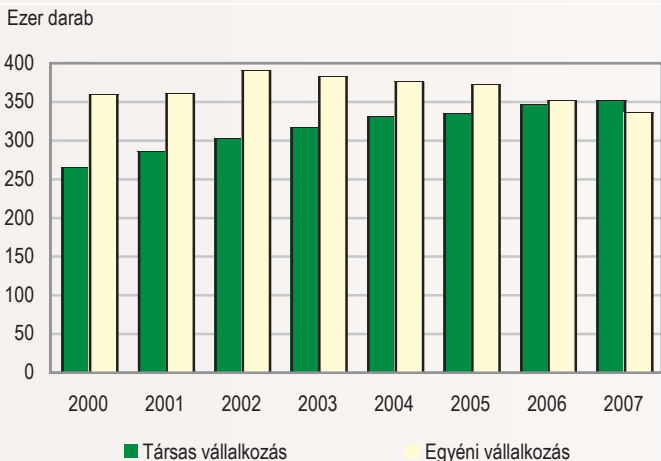

Az **egyéni vállalkozások** száma 2007-ben 15 és fél ezerrel, 4,4%-kal esett vissza; a 2003 óta tartó csökkenés hatására 24 ezerrel, 6,6%-kal maradt el a 2000. évi szinttől. A 2002. évi kiugróan magas, 30 ezres emelkedés elsődleges oka az egyéni vállalkozások kötelező újraregisztrációja volt: valószínűleg sok korábban bejegyzett, de nem működő egyéni vállalkozás létesített újra adókapcsolatot.

Az említett folyamatok eredményeképpen a társas vállalkozások részaránya fokozatosan nőtt az egyéni vállalkozásokkal szemben – 2007-ben arányuk 51,1% volt, szemben a 2000. évi 42,4%-kal.

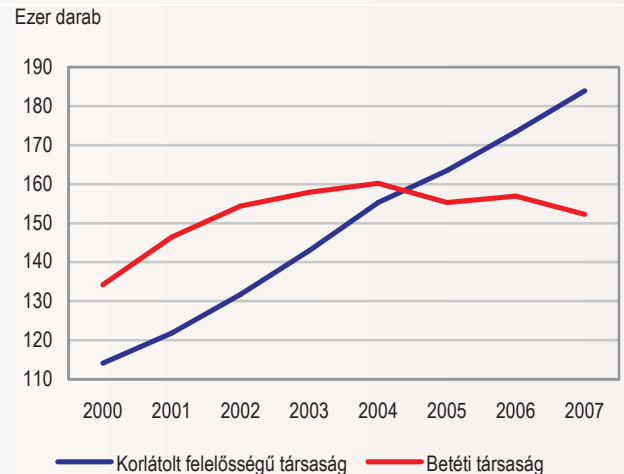
2. ábra

A működő társas és egyéni vállalkozások számának alakulása, 2000-2007

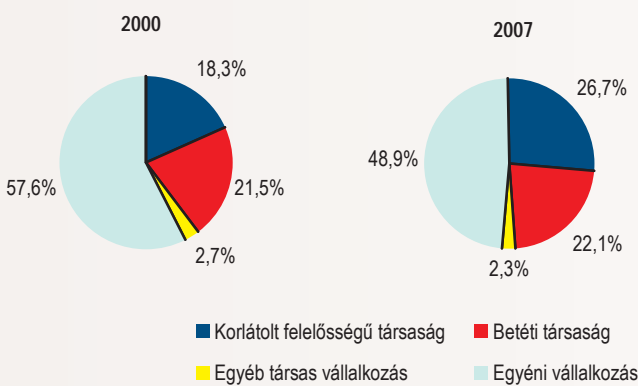
4. ábra

A működő korlátolt felelősségű társaságok és betéti társaságok számának alakulása, 2000-2007

A működő vállalkozások megoszlása 2000-ben és 2007-ben

3. ábra

2007-ben a társas vállalkozások között a legkedveltebb gazdálkodási forma a korlátolt felelősségű társaság volt, számuk megközelítette a 184 ezret, amit a betéti társaság követett 152 ezerrel. E két gazdálkodási forma tette ki az összes társas vállalkozás 95,5%-át. Míg a korlátolt felelősségű társaságok száma 2007-ben 10 és fél ezerrel, 6,1%-kal emelkedett, addig a betéti társaságok száma 4 és fél ezerrel, 3%-kal csökkent. A korlátolt felelősségű társaságok népszerűségében nagyban közrejátszik, hogy a cégalapításhoz szükséges alaptőke mértéke jelentősen mérséklődött. A korlátolt felelősségű társaságok mellett 2007-ben a részvénytársaságok száma is emelkedett (2,3%-kal), a szövetkezeteké és a közkereseti társaságoké viszont tovább csökkent (11,4, illetve 6,8%-kal).

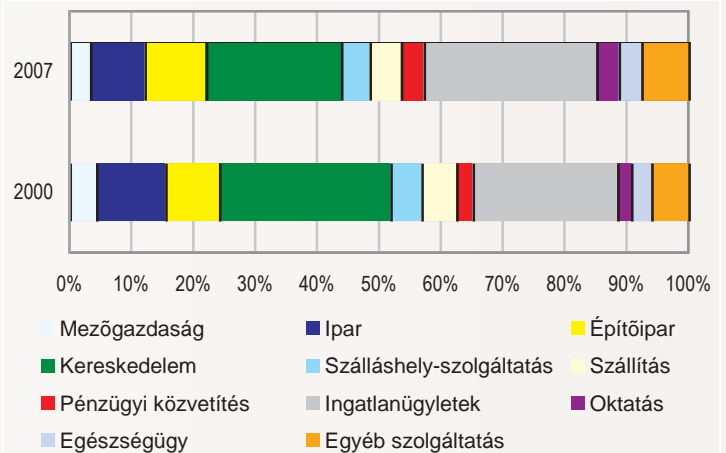
Létszám-kategóriák szerint 2007-ben a működő vállalkozások 99,2%-a 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalkozás volt (ezen belül 95% 10 főnél kevesebb foglalkoztatottat alkalmazó mikrovállalkozás), 0,7%-uk 50-249 fős középvállalkozás, és csupán 0,1%-uk 250 főnél több munkavállalót foglalkoztató nagyvállalat.

2007-ben az 50-249 fős középvállalkozások, valamint a nagyvállalkozások száma emelkedett, a kisvállalkozásoké csökkent. A kisvállalkozások kategóriáján belül mind az 1-9 fős mikrovállalkozások, mind a 10-19 főt, valamint a 20-49 főt foglalkoztató vállalkozások száma visszaesett – sorrendben 1,4, 3,0 illetve 3,6%-kal.

Főtevékenység szerint vizsgálva 2007-ben a vállalkozások 27,9%-a az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, 21,8%-a a kereskedelem, javítás nemzetgazdasági ágban tevékenykedett. E két gazdasági ágban működik a vállalkozások fele. A további ágazatok részesedése: építőipar 10%, ipar 8,8%, egyéb közösségi, személyi szolgáltatás 7,6%. A két legnagyobb súlyú nemzetgazdasági ágban a vállalkozások száma ellentétes irányban változott 2000 óta: míg az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás vállalkozásainak száma 2006-ig emelkedett, addig a kereskedelem, javítás ágazatá évről évre csökkent. 2007-ben viszont már az ingatlanügyletek esetében is némi visszaesést tapasztalhattunk (1,1%).

5. ábra

A működő vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlása

2007-ben csupán két kisebb súlyú ágazatban nőtt a vállalkozások száma: az egészségügyben (1,3%-kal) és a pénzügyben (0,9%-kal). Ezen ágazatok részesedése 3,7, illetve 3,6% volt. A legnagyobb visszaesést az iparban (3,8%), valamint a mezőgazdaságban és az építőiparban figyelhetjük meg (2,5%). A többi nemzetgazdasági ágban a vállalkozások számában bekövetkezett csökkenés mértéke 0,4 és 2,3 % között alakult.

A működő vállalkozások székhelye szerinti **területi eloszlást** vizsgálva 2007-ben kiemelkedik Közép-Magyarország a 39,4%-os részesedésével. A többi régióban a vállalkozások 8,6-11,5%-a működött. A területi eloszlás 2000 óta szinte változatlan.

A vállalkozások száma 2007-ben minden régióban csökkent, a legkisebb visszaesést Közép-Magyarországon (0,4%-os), a legnagyobbat Észak-Alföldön (3,2%-os) figyelhettük meg. A többi régióban a vállalkozások száma 1,1-2,6%-kal lett kevesebb. Megyei szinten vizsgálva a vállalkozásoknak csupán Pest megyében emelkedett a száma (1%-kal), a többi megyében 0,4-4,6%-os csökkenést tapasztalhattunk. Mind a legkisebb, mind a legnagyobb visszaesést a Dél-Alföld régióban regisztráltuk (Bács-Kiskun 0,4%-os, Békés 4,6%).

A kistérségek között kiemelkedik a Veregyházi, itt a vállalkozások száma 5,8%-kal emelkedett. A csökkenés mértéke a Polgári és a Sellyei kistérségben volt a legmagasabb: 9,3, illetve 7,9%.

Az **1000 lakosra jutó működő vállalkozások** számát vizsgálva 2007-ben Közép-Magyarországon 1000 lakosra 94 vállalkozás jutott. Ugyanez a szám Nyugat-Dunántúlon 69, Közép-Dunántúlon 64, Dél-Dunántúlon 61, Dél-Alföldön 59, Észak-Alföldön 52, Észak-Magyarországon 49 volt. Megyei szinten Győr-Moson-Sopron (73) és Pest megye (71) emelkedik ki; a legkevesebb vállalkozás Nógrád (47) és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (46) jut 1000 lakosra. A kistérségek között Budapest (110) és Budaörs (110) vezet, további jelentős kistérség a Balatonfüredi (100) és a Szentendrei (97). A legelmaradottabb az 1000 lakosra jutó vállalkozások száma tekintetében a Bodrogi kistérség, 17 vállalkozással.

Új vállalkozások

2007-ben 60 968 valódi új vállalkozás – ami az előző két évben nem számított működő vállalkozásnak – jött létre. Az újonnan indult vállalkozások aránya az összes működő vállalkozáson belül 8,9% volt. Ez az arány az első rendelkezésre álló, 2000-es, 13,8%-os arányhoz viszonyítva évről évre csökkent, de 2007-ben kismértékű emelkedést figyelhettünk meg. 2002-ben kiugróan magas számú új vállalkozást regisztráltunk, ennek elsődleges oka azonban az egyéni vállalkozások kötelező újregisztrációja volt. Az új vállalkozásokat **gazdálkodási formák szerint** vizsgálva a társas vállalkozások esetében a 2000. évi 13,7%-ról 2007-re 8,4%-ra esett vissza a működő szervezetek belüli újak aránya; 2006-ig a csökkenés folyamatos volt, 2007-ben növekedés következett be. Az új egyéni vállalkozások aránya 2000 és 2006 között 13,8%-ról 8,8%-ra mérséklődött, 2007-ben viszont újra emelkedett (9,3%). 2002-ben – elsősorban a már említett adminisztratív okok következtében – ez az arány 17,6% volt. A gazdasági társaságok között az új szervezetek aránya 2007-ben a korlátolt felelősségű társaságok tekintetében volt a legmagasabb (11%), a közkereseti társaságok esetében a legalacsonyabb (2,4%).

2. tábla

Az új vállalkozások aránya a működők százalékában

Gazdálkodási forma	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Társas vállalkozás	13,7	13,1	11,6	10,9	10,7	8,7	8,3	8,4
Ebből:								
korlátolt felelősségű társaság	11,3	11,9	11,7	11,9	13,0	10,5	10,2	11,0
részvénytársaság	5,2	4,8	3,9	3,1	3,6	3,3	4,0	4,8
betéti társaság	16,4	14,7	12,0	10,5	9,0	7,0	6,5	5,6
Egyéni vállalkozás	13,8	13,0	17,6	9,7	9,5	9,3	8,8	9,3
Vállalkozás összesen	13,8	13,0	15,0	10,2	10,1	9,0	8,6	8,9

Létszám-kategóriák szerint vizsgálva az új vállalkozások szinte kizárólag kisvállalkozások (99,9%). Ezen belül a működésük első évében 10-nél

kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 98,9% az összes új vállalkozáshoz viszonyítva.

A legfeljebb 49 főt foglalkoztató kisvállalkozások között 2007-ben a valódi új vállalkozások aránya 8,9%, az 50-249 fős középvállalatok kategóriájában 1,1%, a 250 főnél több foglalkoztatottal rendelkező nagyvállalatok esetében 0,5% volt.

Az új vállalkozásokat **főtevékenység szerint** vizsgálva a legnagyobb arányban a pénzügyi tevékenység (25,9%), a szálláshely-szolgáltatás (9,4%) és az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás (9,4%) nemzetgazdasági ágakban találhatjuk. Ez az arány az ipar (4,7%) és az egészségügy (6,2%) nemzetgazdasági ágakban volt a legalacsonyabb.

A közel 61 ezer új vállalkozás 28,6%-a az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, 20,6%-a kereskedelem, javítás nemzetgazdasági ágakban jött létre; a legkevesebb pedig a mezőgazdaság és az egészségügyi, szociális szolgáltatás területén (2,6%).

Területi eloszlás szerint vizsgálva 2007-ben arányaiban a legtöbb új vállalkozás Észak-Alföldön (9,5%) és Észak-Magyarországon (9,3%) működött, Dél-Dunántúlon (8,4%) és Nyugat-Dunántúlon (8,6%) a legkevesebb. A megyék közül kiemelkedik Szabolcs-Szatmár-Bereg, ahol a működő vállalkozások 10,2%-a új vállalkozás.

A 2007. évi valódi új vállalkozások 38,6%-át a Közép-Magyarország régióban találjuk, amit Észak-Alföld (12,3%) és Dél-Alföld (11,4%) követ, és csupán 8,2%-uk található a Dél-Dunántúl régióban.

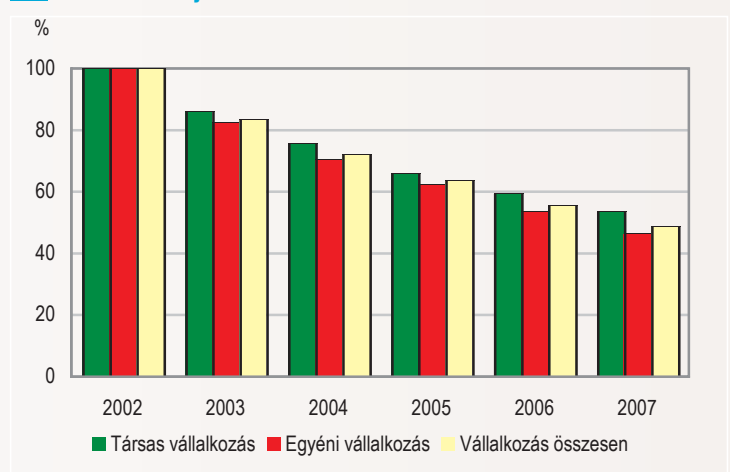
Új vállalkozások túlélése

A vállalkozások túlélésének vizsgálatakor a 2002-ben újak minősülő vállalkozások életpályáját követtük 2007-ig. A 2002-ben létrejött 103 994 új vállalkozásnak 83,6%-a működött 2003-ban, 72,2%-a 2004-ben, 63,7%-a 2005-ben, 55,5%-a 2006-ban, és 48,7%-a 2007-ben.

Gazdálkodási formák szerint vizsgálva a társas vállalkozások túlélési képessége erősebb: a 2002-ben alakult társas vállalkozások 53,5%-a működött 2007-ben, az egyéni vállalkozásoknál ugyanez az arány 46,3%. A gazdasági társaságok között az 5 évet túlélő szervezetek aránya a korlátolt felelősségű társaságok között volt a legmagasabb (56,5%), a legalacsonyabb pedig a szövetkezetek esetében (38,6%).

6. ábra

A 2002-ben újak minősülő vállalkozások túlélése

Az új vállalkozások túlélését **főtevékenység szerint** vizsgálva 2002 és 2007 között a legmagasabb túlélési arányt az egészségügy (71,3%) és az egyéb közösségi, személyi szolgáltatás (60,4%) nemzetgazdasági ágakban találjuk; ezzel szemben a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (42,6%) és a pénzügyi tevékenység (22,1%) nemzetgazdasági ágak vállalkozásainak

5 éves túlélési aránya volt a legalacsonyabb. A pénzügyi szektorban a kiegészítő tevékenységet, például a biztosítási ügynöki tevékenységet végző egyéni vállalkozások bizonyultak a legkevésbé stabilnak: 2000 és 2007 között az adott évben működő egyéni vállalkozások 35-45%-a már a következő évben megszüntette tevékenységét.

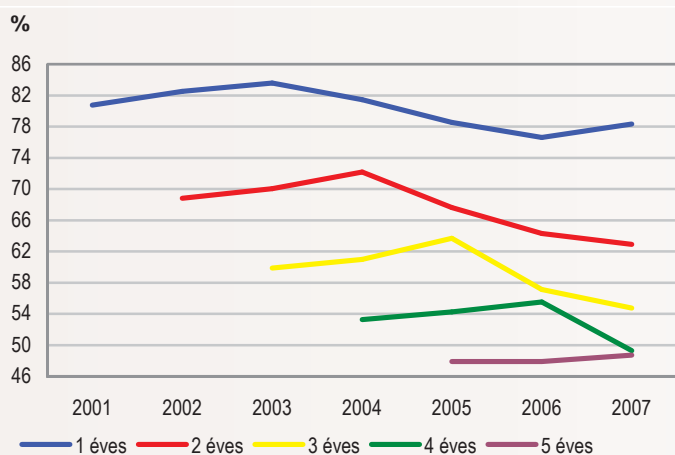
Területi eloszlás szerint a túlélés aránya csekély eltérést mutat, a régiók többségében a 2002. évi új vállalkozások 45-51%-a működött 2007-ben; ez az arány Nyugat-Dunántúlon és Közép-Magyarországon volt a legmagasabb, Észak-Alföldön a legalacsonyabb.

A valódi új vállalkozások **egyéves túlélési rátája** 2001 és 2003 között 2,9 százalékponttal emelkedett, azóta évről évre 2-3 százalékponttal csökkent, de 2007-ben ismét nőtt, akkor 78,3% volt a túlélők aránya. A **kétéves túlélési ráta** 2002 és 2004 között növekedést mutat, azóta visszaesést tapasztalhattunk, 2007-ben a kétéves túlélési ráta a 2004. évi 72,2%-kal szemben már csak 62,9% volt. Az új vállalkozások **hároméves túlélési rátájának** vizsgálata is visszaeső tendenciát jelez, 2007-ben 54,7% volt a mutató értéke.

A valódi új vállalkozások **ötéves túlélési rátájának** vizsgálatához már három adatsor áll rendelkezésünkre. A mutató 2005-ben és 2006-ban nem változott (47,9%), 2007-ben csekély, 0,8 százalékpontos növekedést regisztráltunk.

7. ábra

A vállalkozások túlélési rátája, 2001–2007

Megszűnt vállalkozások

A valódi megszűnések – azon vállalkozások, melyek két egymást követő évben nem jelennek meg a működő szervezetek között – esetében 2006 az utolsó rendelkezésre álló év. (A 2006. évi adatok a 2008. év lezárása és feldolgozása után lesznek véglegesek.) 2006-ban az előzetes adatok alapján 80 829 vállalkozás szűnt meg. Ezek aránya az összes működő vállalkozáson belül 11,6% volt; arányuk az első rendelkezésre álló, 1999-es adat óta 9-10% körül ingadozik, 2005-ben az előzetes adatok alapján jelzett 11,7% a végleges adatok szerint 10,4% lett. A 2006. évi végleges adatok is várhatóan alacsonyabbak lesznek, mint a most közzétett előzetes adatok.

Gazdálkodási formák szerint vizsgálva 2006-ban a társas vállalkozások esetében 8,8% volt a megszűnt és a működő vállalkozások aránya. Ez a 2001-től 2003-ig terjedő időszakban 7,7%-ról 6,3%-ra csökkent, 2005-ben a végleges adatok szerint 6,9%. Az egyéni vállalkozások jóval kevésbé bizonyultak stabilnak: a megszűnés aránya lényegesen magasabb, a 2006-os előzetes adatok szerint 14,3%. Az egyéni vállalkozások tekintetében is folyamatosan csökkent a megszűntek aránya a működő vállalkozásokon belül 2004-ig; a 2005-ös, végleges adatok szerinti 13,5%-os arány jelentős emelkedést mutat. A gazdasági társaságok között a megszűnt szervezetek aránya 2006-ban az előzetes adatok alapján a betéti társaságok között volt a legnagyobb (9,7%), a részvénytársaságok esetében pedig a legalacsonyabb (4,2%).

3. tábla

A megszűnt vállalkozások aránya a működők százalékában

Gazdálkodási forma	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*
Társas vállalkozás	6,6	7,7	6,6	6,3	6,7	6,9	8,8
Ebből:							
korlátozott felelősségű társaság	6,5	6,9	5,7	5,6	6,1	6,7	8,1
részvénytársaság	4,3	4,5	3,7	4,2	3,5	3,9	4,2
betéti társaság	6,5	8,3	7,2	6,9	7,4	7,3	9,7
Egyéni vállalkozás	11,9	12,4	10,9	10,5	10,1	13,5	14,3
Vállalkozás összesen	9,6	10,3	9,0	8,6	8,5	10,4	11,6
*előzetes adatok							

A megszűnt vállalkozásokat **létszám-kategóriák szerint** vizsgálva 2006-ban az 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalkozások között a megszűnt vállalkozások és a működő vállalkozások aránya 11,8% volt, ezen belül a mikrovállalkozások esetében 12%. Az 50-249 fős középvállalati kategóriában ez az arány 1,8%, a 250 főnél több munkavállalót foglalkoztató nagyvállalatok között 0,3%.

Főtevékenység szerint a megszűnések a legnagyobb arányban a szolgáltató ágakra koncentráltak. 2006-ban a megszűnt vállalkozások aránya a pénzügyi tevékenység nemzetgazdasági ágban volt a legmagasabb (27%), az egészségügyben a legalacsonyabb (6%). 2000 óta a megszűnt vállalkozások aránya a működő vállalkozásokhoz képest az egyes nemzetgazdasági ágak esetében nem változott jelentősen. Az előzetesen becsült megszűnések számának megoszlása hasonló az alakulásokéhoz: a legtöbb vállalkozás az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás (28,4%) és a kereskedelem, javítás (20,2%) ágazatokban szűnt meg, a legkevesebb az egészségügyben (1,9%) és a mezőgazdaságban (3,1%). **Területi eloszlás szerint** a 2006. évi előzetes adatok alapján a megszűnt vállalkozások aránya Észak-Alföldön volt a legmagasabb (13,3%), Nyugat-Dunántúlon a legalacsonyabb (10,6%). Megyék tekintetében a legmagasabb megszűnési arányt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében figyelhetjük meg (15,3%), a legalacsonyabbat Bács-Kiskunban (9,8%).

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)
[Táblázatok](#)
[stADAT-táblák](#)

Elérhetőségek:

Piroska.Bakonyi@ksh.hu
Telefon: 345–6211
[Információs szolgálat](#)
Telefon: 345–6789
www.ksh.hu

Tisztelt Felhasználó!

A 3. tábla adatait javítottuk, a változást **zöld** színnel jelöltük.